

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvková organizace

2010

STREVLIK

www.strevlik.cz

PŘEDSTAVENÍ ORGANIZACE

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje - zkráceně **STŘEVLIK** - je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Liberecký kraj. Hlavní činností střediska je environmentální výchova a osvěta dětí, mládeže, pedagogických pracovníků a veřejnosti.

Pro školy jsme vytvořili ucelenou nabídku ekologicko-výchovných aktivit ve formě blokových, jednodenních a pobytových programů. Jejich prostřednictvím se snažíme napomáhat k rozvíjení vnímavosti žáků a studentů k okolnímu světu, lidem a přírodě a dosáhnout u nich uvědomění vlastní spoluzodpovědnosti za stav prostředí na planetě Zemi. Ekologicko-výchovné programy probíhají přímo v přírodě, na výukové farmě, v přírodovědné laboratoři nebo ve vybavených učebních prostorech.

Pro pedagogické pracovníky mateřských škol probíhají vzdělávací semináře v oblasti ekologické výchovy a každoroční krajská konference.

Široké veřejnosti jsou určeny tematické víkendové „ekodny“, tento rok pořádané při příležitosti oslav Dne Země, Dne včely, Dne stromů, Vánoc, jarní migrace žab a stříhání ovcí na výukové farmě. Návštěvníci těchto akcí mají jedinečnou příležitost seznámit se s problematikou životního prostředí a možnostmi, jak můžeme v každodenním životě přispět k jeho ochraně.

Mimo programy pro školy oslovujeme děti i letními tábory. Další akce konáme pro rodiče s předškolními dětmi, a to jak letní pobytové, tak jednodenní v průběhu celého roku.

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje,
příspěvková organizace
463 31, Oldřichov v Hájích 5

Identifikační číslo: 75053144

Daňové identifikační číslo: CZ75053144

Telefon: +420 482 360 011

E-mail: info@strevlik.cz

Web: www.strevlik.cz

STREVLIK

Zapsáno v obchodním rejstříku
u KS Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, oddíl Pr, vložka 680.

Vážený čtenáři,

Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje (STŘEVLIK) v uplynulém roce přispívalo k realizaci ekologicko-výchovných aktivit na celém území Libereckého kraje již pátým rokem. Musím s potěšením (a zároveň i s politováním) konstatovat, že jsme nebyli schopni uspokojit poptávku po našich výukových programech značně převyšující možnosti našeho zařízení.

Tradičně velkému zájmu se těšily ekologicko-výchovné pobytové programy, kdy se nám podařilo v sezóně zcela naplnit kapacitu zařízení. Přál bych si, aby tomu tak bylo i v následujících letech.

Mimo samotnou realizaci výukových programů se organizace v roce 2010 soustředila především na realizaci projektu „Zvyšování kvality a efektivity v předškolní environmentální výchově“, financovaného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Náplní projektu bylo další vzdělávání pedagogů mateřských škol včetně metodické a informační pomoci v oblasti environmentální výchovy předškolních dětí.

Významným projektem, v rámci areálu ekocentra, bylo restaurování nástěnných dřevěných deskových maleb z poloviny 17. století, které se nacházejí v jednom z objektů, ve kterém STŘEVLIK sídlí. K dalším aktivitám tohoto projektu patřila rekonstrukce učebny a její vybavení audiovizuální technikou. Pokračovaly také práce na přípravě stále přírodovědné expozice, kterou chceme otevřít v roce 2011.

Děkuji zřizovateli, spolupracovníkům a všem, kteří přispěli k šíření environmentální výchovy a osvěty v našem kraji prostřednictvím Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje.

Ing. Radek Hromádka,
ředitel

EKOLOGICKO-VÝCHOVNÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY

Ekologicko-výchovné výukové programy tvoří základní prostředek ekologické výchovy nabízený mateřským, základním a středním školám. Dle možností a potřeb škol nabízíme tři typy výukových programů – blokové (v délce 2-3 hod.), jednodenní (v délce 5-7 hod.) a pobytové (obvykle v délce 5 dní).

Programy jsou svým pojetím výchovně vzdělávací lekce, vedoucí účastníky k ekologickému myšlení a jednání. Jejich cílem je uvědomění si vlastní spoluzodpovědnosti za stav životního prostředí. Jsou koncipovány tak, aby byly v souladu s rámcovými vzdělávacími programy škol (RVP).

V programech jsou využívány interaktivní, tvořivé a kooperativní metody výuky s ohledem na příslušnou věkovou kategorii účastníků. Je využíváno učení na základě vlastního prožitku a zkušenosti prostřednictvím přímých kontaktů s prostředím, zvířaty a okolní přírodou. Kombinací výuky a praktických zážitků jsou uplatňovány mezipředmětové vazby. Výuka probíhá přímo v terénu, na výukové farmě, přírodovědné laboratoři nebo ve vybavených učebních prostorech.

Blokové ekologicko-výchovné výukové programy realizované v roce 2010

	MŠ	ZŠ I.	ZŠ II.	Celkem
Počet programů	98	51	13	162
Počet účastníků	1838	939	151	2928

Jednodenní ekologicko-výchovné výukové programy realizované v roce 2010

	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet programů	27	30	3	60
Počet účastníků	510	600	51	1161

EKOLOGICKO-VÝCHOVNÉ POBYTOVÉ PROGRAMY

Pobytové ekologicko-výchovné výukové programy poskytují oproti blokovým a jednodenním programům účastníkům mnohem větší prostor k pochopení tématu a ve výsledku mají větší výchovný dopad. Na tento druh programů proto klademe největší důraz.

V nabídce STŘEVLIKu jsou pobytové ekologicko-výchovné výukové programy dvojího druhu – tematický a sestavený.

Tematický pobytový program v délce 5 dnů představuje komplexně provázaný program, který účastníky v celém průběhu pomocí dílčích programů a aktivit vede k vlastnímu uvědomění. Konkrétní cíle tematického pobytového programu jsou stanoveny úměrně příslušné věkové kategorii účastníků. Tematický pobytový program nabízíme pro všechny věkové školní skupiny (MŠ, ZŠ a SŠ).

Druhou, školami často využívanou možností, je sestavení vlastního programu z nabídky blokových a jednodenních programů. Tento způsob volí pedagogové škol, kteří mají vlastní ucelenou představu o konkrétních cílech pobytového programu a jeho programovou skladbu si navrhnu sami, popř. ve spolupráci s námi.

Ekologicko-výchovné pobytové programy realizované v roce 2010

	MŠ	ZŠ I.	ZŠ II.	SŠ	Celkem
Počet pobytů	4	16	17	4	41
Počet účastníků	70	290	353	89	822

STŘEVLIK je od října 2009 nositelem projektu **Zvyšování kvality a efektivity v předškolní environmentální výchově**, financovaného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt bude ukončen v roce 2011 a je zaměřený zejména na další vzdělávání pedagogů mateřských škol a metodickou a informační pomoc v oblasti environmentální výchovy předškolních dětí.

V rámci projektu proběhly v roce 2010 dva dvoudenní semináře (v únoru seminář ekopsychologa Jana Krajhanzla a propagátorky lesních mateřských škol u nás Terezy Vošahlíkové „Jak v dětech probouzet lásku a úctu k přírodě?“ a v říjnu pokračování úspěšného semináře „Kritické myšlení v MŠ“ Kateřiny Šafránkové a Květy Krüger). Dále proběhly dva jednodenní semináře (v březnu 2010 „Metody EVVO v MŠ“ ředitelky Svatojánské koleje paní Fellnerové a v listopadu „Prožitek a hra v MŠ“ paní Evy Svobodové). V červenci pak byla práce v celém školním roce završena velmi vydařeným týdenním pobytovým kurzem „Komplexní a systematická environmentální výchova v mateřské škole“, kterého měli možnost se zúčastnit zejména ti pedagogové MŠ, kteří se nemohli zapojit během školního roku.

STŘEVLIK je krajským koordinátorem sítě mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu **MRKVIČKA** pro Liberecký kraj. Hlavním cílem projektu **MRKVIČKA** je poskytovat pedagogům MŠ a neziskových organizací metodickou a informační podporu při zavádění a aplikaci EVVO do výuky.

Akce DVPP v roce 2010

Datum	Název akce	Počet účastníků
16.-17.2.	Jak v dětech probouzet lásku a úctu k přírodě	23
4.3.	Metody EVVO v MŠ	20
26.-27.4.	Krajská Konference Liberecká MRKVIČKA	70
12.-17.7.	Komplexní a systematická EV v MŠ	24
19.-20.10.	Kritické myšlení v MŠ	28
18.11.	Prožitek a hra v MŠ	25
Celkem účastníků		190

VÝUKOVÁ FARMA

Farma je využívána jednak při výukových programech zaměřených na problematiku hospodářských zvířat a budování zodpovědného přístupu k nim a ke svému okolí (BIO, welfare, zpracování vlny...) a také při akcích pro veřejnost. Součástí farmy je volně přístupná kontaktní ohrada, kde si návštěvníci mohou zvířata prohlédnout a některá i pohladit.

Na farmě chováme původní plemena hospodářských zvířat České republiky – huculské koně, valašské ovce, kozy bílé krátkosrsté a nově také přeštické černostrakaté prase. Všechna tato plemena patří do genových rezerv ČR.

V létě poskytla výuková farma zázemí dětskému pobytovému táboru „Jak se domluvit s koněm a ostatními zvířaty“. Cílem tábora bylo podpoření kladného vztahu dětí ke zvířatům. Kromě běžných táborových aktivit tedy děti pečovaly o koně, vozily se na nich a zažily přímý kontakt s ostatními zvířaty na farmě.

V září proběhla na farmě akce „Stříhání ovcí aneb od ovečky ke klubku vlny“. Návštěvníci mohli v průběhu dne shlédnout práci stříhače. Po ostříhání se ovčí rouno přebíralo a pralo. Bylo možné si vyzkoušet rouno učesat na bubnové česačce a po rozčesání si česanec upříst na kolovrátku. Proběhla také ukázka práce na tkalcovském stavu a barvení vlny přírodními barvivy. V tvořivé dílničce si návštěvníci mohli vyrobit voňavou ozdobu do šatní skříně. Menší děti si vyráběly lepenou ovečku. Návštěvníci, které program inspiroval, si mohli zakoupit tašku nevyprané vlny s podrobným návodem na jednoduchý výrobek.

Zvířata chovaná v roce 2010

Koně	4	Kozy	3
Prase	1	Ovce	5

AKCE PRO VEŘEJNOST

V průběhu roku 2010 jsme připravili pět tradičních akcí pro veřejnost a navíc poprvé Den včely. Cílem těchto tematických „ekodnů“ je rozvíjení osobních vztahů všech účastníků k přírodě, a to prostřednictvím hravých aktivit, poznávání, zkoumání a hlavně objevování souvislostí.

Jaro jsme přivítali **Žabím festivalem**. Program v areálu ekocentra návštěvníkům ukázal nepostradatelnost obojživelníků v ekosystémech a jejich ohrožení. Dobrovolníci se díky kyvadlové dopravě přímo podíleli na výstavbě migračních zábran u Šolcova rybníku.

V rámci oslav **Dne Země** se návštěvníci seznámili s životem pod zemí. Seznámili jsme je s půdními živočichy, tajemstvím vody v půdě i s průběhem kompostování. Den zpřijemnila hudební kapela a divadelní pohádka.

Letos poprvé organizoval STŘEVLIK, společně s Okresní organizací Českého svazu včelařů Liberec, akci zaměřenou na včely a včelařství s názvem **Den včely**. Pro všechny byly připraveny praktické informace k včelaření, ukázky včelařských produktů, skleněný úl, či prohlídka včel pod binokulárními lupami. Děti si včelí svět přiblížili pomocí her.

S podzimem přišlo **Stříhání ovcí** (více v kap. Výuková farma) a také oslava **Dne Stromů**. Tentokrát na téma „Pusťte si strom do života“. Návštěvníkům jsme ukázali, co máme se stromy společného a čím nás obdarovávají. Po odborné přednášce zpestřil den hudební koncert a divadelní pohádka. Dospělí se mohli věnovat výsadbě stromků nedaleko ekocentra.

Ve druhém adventním víkendu se mohli návštěvníci **Vánoc na statku** zamyslet nad smyslem Vánoc a jejich současným environmentálním dopadem. V tvořivých dílničkách si vytvořili vánoční ozdoby a přání.

Ekodny v roce 2010

Datum	Název akce	Počet účastníků
20.3.	Žabí festival	100
24.4.	Den Země	600
22.5.	Den včely	250
25.9..	Stříhání ovcí	150
23.10.	Den stromů	500
4.-5.12.	Vánoce na statku	500
Celkem účastníků		2100

AKCE PRO DĚTI A RODIČE S DĚTMI

Koncem srpna se v areálu ekocentra uskutečnil druhý ročník pobytu **Letní hrátky se zvířátky**. Pětidenní akce pro předškolní děti a jejich rodiče byla zaměřena, jak už název napovídá, zejména na navázání vztahu se zvířaty na farmě. Děti a rodiče společně poznávali, co hospodářská zvířata potřebují, jak zpracovávat tradiční materiály, jako je například ovčí vlna, a rozhodně se nebáli přiložit ruku k dílu. Nechyběly ani dobrodružné výpravy, táborák a výlety do blízkého okolí.

O letních prázdninách byl již druhým rokem pro děti připraven **týdenní pobytový tábor „Jak se domluvit s koněm a ostatními zvířaty“**. Tábor z velké části využíval podnětné prostředí výukové farmy. Jeho hlavní náplní byla péče o koně a jízda na nich, nechyběly ani tábornické dovednosti a dobrodružné výpravy do okolní přírody Jizerských hor. Děti si také zažily přímý kontakt s ostatními zvířaty na farmě a mohly tak podpořit svůj kladný vztah k nim.

Novinkou školního roku 2010/11 byla **Tvořivá dopoledne pro děti a jejich rodiče**. Na pravidelných dopoledních se jednou za měsíc setkávají rodiče s předškolními a „předškolkovými“ dětmi, kteří chtějí své děti vést k lásce k přírodě a environmentálně odpovědnému jednání. Hravou formou se dozvídají mnohé o přírodě, zvířatech a rostlinách kolem nás. Součástí je vždy tvořivá činnost a pobyt venku. Cílem je dát rodičům inspiraci, jak už i s velmi malými dětmi lze přemýšlet o světě kolem nás a zažívat ho všemi smysly.

Akce pro děti a rodiče s dětmi v roce 2010

Datum	Název akce	Počet účastníků
10-16.7.	Jak se domluvit s koněm a ostatními zvířaty	12
16.-20.8.	Letní hrátky se zvířátky	24
1.10.	Tvořivé dopoledne pro děti a jejich rodiče	10
5.11.	Tvořivé dopoledne pro děti a jejich rodiče	20
10.12.	Tvořivé dopoledne pro děti a jejich rodiče	12
Celkem účastníků		78

HOSPODAŘENÍ

K 31.12.2010 zaměstnávala organizace 14 pracovníků na hlavní pracovní poměr. Organizace zaměstnala během roku celkem 16 pracovníků na základě dohody o provedení práce, kteří zajišťovali lektorování seminářů.

Zaměstnanci	
Ředitel	Ing. Radek Hromádka
Ekonom	Marcela Holadová Ing. Dana Janoušková
Organizační pracovník	Jitka Hybnerová
Hlavní lektor	Ing. Kamila Průchová
Lektoři ekologicko-výchovných výukových programů	Ing. Zdeněk Madej, Ing. Barbora Mátlová, Ing. Petra Motalíková, Ing. Dobroslava Stránská, Mgr. Šárka Zbořilová
IT technik asistent programů	Eduard Bílkovský
Provozní pracovníci	Ivana Konečná , Andrea Bílkovská, Jana Teischelová

Pracovníci zaměstnaní k 31.12. 2010.

Výnosy

Položka	Výnosy v tis. Kč
Hlavní činnost celkem	7 697,43
Výnosy z prodeje služeb z toho:	1 124,36
- jednodenní výukové programy	115,64
- pobytové programy	237,46
- školení, semináře	25,23
- ostatní EV pobytové akce	58,70
Ostatní výnosy z činnosti	0,14
Úroky	0,32
Výnosy z nároků na prostředky SR	171,00
Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů ÚSC	6 401,61
- příspěvek - Liberecký kraj	5 348,00
- dotace - projekt OP VK	1 053,61
Doplňková činnost celkem	1 454,79
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0,54
Výnosy z prodeje služeb	1 322,42
- stravování	822,71
- ubytování	436,70
- doprava	40,18
Výnosy z prodaného zboží	131,83
VÝNOSY CELKEM	9 152,22

HOSPODAŘENÍ

Náklady

Položka	Náklady v tis. Kč
Hlavní činnost celkem	7 628,42
Spotřeba materiálu z toho:	361,95
- materiál pro ekovýchovu	77,09
- materiál farma	41,01
- obědy zaměstnanci	32,43
- čisticí a úklidové prostředky	22,26
- pohonné hmoty (automobily, čtyřkolka)	71,08
- drobný majetek	35,00
Spotřeba energie (elektřina, vodné)	193,29
Opravy a udržování	353,92
Cestovné	12,42
Náklady na reprezentaci	14,33
Ostatní služby z toho:	2 411,03
- služby farma	946,40
- telefony, internet, poštovné, kopírování	112,57
- tisk, grafika, propagace	114,44
- softwarové služby	151,25
- pronájem ekocentra	559,28
- pronájem vozidel	62,78
Mzdové náklady	2 944,28
Zákonné sociální pojištění	975,37
Zákonné sociální náklady	56,27
Jiné sociální náklady	1,52
Odpisy dlouhodobého majetku	118,90
Ostatní náklady z činnosti z toho:	185,14
- pojistné	84,08
Doplňková činnost celkem	1 424,10
Spotřeba materiálu z toho:	487,67
- potraviny	445,76
Spotřeba energie (elektřina, vodné)	53,85
Prodané zboží	96,99
Opravy a udržování	51,95
Ostatní služby z toho:	356,30
- doprava	49,87
Mzdové náklady	253,53
Zákonné sociální pojištění	86,20
Zákonné sociální náklady	5,07
Jiné sociální náklady	0,40
Ostatní náklady z činnosti	32,14
NÁKLADY CELKEM	9 052,52

V ROCE 2010 NAŠI ČINNOST VÝZNAMNĚ PODPOŘILI

Liberecký kraj je zřizovatelem Střediska ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvkové organizace.

V roce 2009 získalo Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje dotaci z Evropské Unie, Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, na projekt „Zvyšování kvality a efektivity v předškolní environmentální výchově“. Projekt je určen pedagogům MŠ.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše příspěvková organizace zaměstnávala v roce 2010 celkem 3 pracovníky v rámci veřejně prospěšných prací. Z toho jedno místo VPP bylo financováno z Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu České republiky v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pavučina
Sdružení středisek ekologické výchovy

Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina je celostátní síť organizací specializovaných na ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu. Pro členská střediska je Pavučina organizací hájící jejich společné zájmy vůči orgánům veřejné správy, informující o vývoji a změnách v oblasti ekologické výchovy a zajišťující také společnou propagaci a finanční podporu. Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvková organizace je členem Pavučiny.

Doprava dětí na ekologicko-výchovné programy za zvýhodněné ceny.

DĚKUJEME